

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH
JACEK SASIN

DNW-I.II.058.14.2020DNW-I.II.058.14.2020
IK: 463979

Warszawa, 19 marca 2020 r.

**Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację Pani Józefy Szczurek-Żelazko z dnia 19 lutego 2020 r., nr 2277, w sprawie przepisów ograniczających możliwość jednoczesnego zasiadania w kilku radach nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub samorządowa czy państwowa osoba prawna posiada ponad 50% kapitału zakładowego lub ponad 50 % udziałów lub akcji.

Zgodnie z treścią art. 19c ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (dalej Ustawa), obowiązującego od dnia 15 września 2019 r., jedna osoba może być członkiem organu nadzorczego tylko w jednej spośród spółek, w których:

- 1) udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 2) udział jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 3) udział państwowej osoby prawnej przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 4) udział komunalnej osoby prawnej przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 5) łączny udział podmiotów lub spółek, o których mowa w pkt 1-4, przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji.

Ograniczenia, o których mowa w art. 19c Ustawy, dotyczą także pełnomocnika wspólnika (art. 19c ust. 2 Ustawy). Zgodnie zaś z art. 19 ust. 3 Ustawy ograniczenia, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą osób określonych w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o *ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne* na zasadach wskazanych w tym przepisie.

Ponadto uwzględnić należy, iż Ustawa określa zasady zarządzania mieniem państwowym, w zakresie nieuregulowanym w przepisach szczególnych, zaś rozdział 3 Ustawy, w którym umieszczony został art. 19c, reguluje wymogi dla kandydatów na członków organów nadzorczych oraz organów zarządzających. W związku z powyższym, w ocenie resortu aktywów państwowych przepis art. 19c ust. 1 Ustawy bezpośrednio reguluje wymogi dla kandydatów na członków organów nadzorczych wskazanych spółek.

Przepis art. 19c Ustawy oraz art. 10c ustawy o gospodarce komunalnej mają charakter bezwzględnie obowiązujący, gdyż ustawodawca nie przewidział możliwości zmodyfikowania tych ograniczeń ani też nie uzależnił ich stosowania od wprowadzenia w statutach lub umowach spółek.

Powyższe przepisy zostały wprowadzone ustawą z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 29 marca 2019 r., przy czym ustawa ta nie przewidywała przepisów przejściowych bezpośrednio dotyczących powyższych przepisów. Wymaga jednak podkreślenia, że przepis art. 19c Ustawy oraz art. 10c ustawy o gospodarce komunalnej weszły w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, czyli w dniu 15 września 2019 r.

Naruszenie przez daną osobę ograniczeń wynikających z przepisu art. 19c Ustawy oraz przepisu art. 10c ustawy o gospodarce komunalnej, skutkuje koniecznością zastosowania obowiązku wynikającego z art. 19 ust. 6 Ustawy. Powyższy obowiązek polega na niezwłocznym podjęciu działań przez podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwową osobę prawną, mających na celu odwołanie członka organu nadzorczego spółki albo pełnomocnika wspólnika, który nie spełnia wymogów określonych w art. 19 ust. 1–3 i 5 Ustawy. Należy bowiem zauważyć, że art. 19 ust. 1 pkt 6 Ustawy wprowadza jako wymóg dla osób wskazywanych na członków organów nadzorczych przez Skarb Państwa lub państwową osobę prawną, konieczność spełniania innych wymogów dla członka organu nadzorczego, określonych w odrębnych przepisach. Jednym z takich przepisów będzie także art. 19c Ustawy, który został zamieszczony w rozdziale 3 zatytułowanym „Wymogi dla kandydatów na członków organów nadzorczych oraz organów zarządzających”. Takie same działania powinny podjąć podmiot reprezentujący jednostkę samorządu terytorialnego lub komunalna osoba prawna, do których przedmiotowy obowiązek znajduje zastosowanie na podstawie art. 10a ust. 5 zdanie drugie ustawy o gospodarce komunalnej.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż dodatkowo spełnienie przez kandydata do rady nadzorczej wymogu, o którym w art. 19c Ustawy, zgodnie z treścią art. 25 ust. 8 pkt 2 Ustawy, podlega ocenie Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych (dalej Rada).

Zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 Ustawy Rada m.in. wydaje opinie dotyczące kandydatów na członków organów nadzorczych spółek wskazanych przez:

- a) Skarb Państwa,
- b) państwową osobę prawną,
- c) spółkę z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej,
- d) podmiot, wobec którego spółka z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej jest przedsiębiorcą dominującym w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o *ochronie konkurencji i konsumentów*.

Rada wydaje opinię dotyczącą kandydatów na wniosek podmiotów wskazanych w art. 25 ust. 1 Ustawy. Zgodnie z treścią art. 25 ust. 3 pkt 1 lit. b Ustawy, do wniosku o wydanie opinii dołącza się m.in. oświadczenia kandydata i informacje dotyczące funkcji pełnionych w organach innych podmiotów wraz ze wskazaniem, który z tych podmiotów jest spółką, o której mowa w art. 19c, oraz ze wskazaniem podmiotów lub organów, które wskazały kandydata do pełnienia funkcji w organach.

Zgodnie zaś z treścią przywołanego art. 25 ust. 8 pkt 2 Ustawy Rada, wydając opinie, ocenia, czy kandydat spełnia ustawowe wymogi dla kandydata na członka organu nadzorczego albo pełnomocnika wspólnika, z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa w art. 19c.

Z powyższego wynika, iż Rada co do zasady nie powinna wydawać pozytywnej opinii w przypadku kandydatury, która narusza ograniczenia, o których mowa w art. 19c Ustawy.

Ponadto zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 Ustawy podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna, w zakresie wykonywania praw z akcji w spółce, jako kandydata na członka organu nadzorczego wskazuje osobę, posiadającą pozytywną opinię Rady.

Odnośnie art. 4 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi należy wskazać, że ograniczenie wynikające z tego przepisu z pewnością stanowiło przesłankę braną pod uwagę przez podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa przy podejmowaniu decyzji co do wskazywania kandydatów na członków organów nadzorczych spółek. Przepis ten stanowił podstawę do podejmowania działań, mających na celu wygaszenie mandatu członków organów nadzorczych spółek, którzy naruszali ograniczenie z niego wynikające.

Odnosząc się do szeroko rozumianych konsekwencji jakie mogą wynikać z naruszenia przedmiotowych ograniczeń dla spółek należy podkreślić, że konsekwencje takich naruszeń mogą być dochodzone na drodze sądowej poprzez wytoczenie stosownych powództw, przewidzianych przepisami prawa, w związku z czym od decyzji sądu zależy w takim przypadku interpretacja czy dane działanie wyczerpuje przesłanki działania na szkodę spółki, ustalenia nieistnienia uchwały danego organu (lub stwierdzenia ich nieważności) czy też stwierdzenia że dane świadczenie ma charakter świadczenia nienależnego. W związku z powyższym należy wskazać, że każdy taki przypadek powinien być rozpatrywany indywidualnie przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych.

Z poważaniem

Jacek Sasin

wicepremier

dokument podpisany elektronicznie

463979.1282476.1057059

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów